

Asia: VN/1230/2026

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Perheenyhdistämisen odotusaikaa koskeva ehdotus

-

Ulkomaalaislain ja tutkija- ja opiskelijalain soveltamista koskeva ehdotus

-

Kielitaitoedellytystä koskeva ehdotus

Suomen Lukiolaisten Liitto (SLL) pitää kielitaitovaatimukseen liittyviä säädösehdotuksia perusteltuina. Riittävä kielitaito on opinnoissa menestymisen kannalta keskeinen tekijä, ja siksi on aiheellista varmistaa opintojen suorittamisen kannalta riittävä kielitaito jo maahantulovaiheessa. Myös SLL:n tietoon on tullut tapauksia, joissa kansainvälisten lukio-opiskelijoiden on ollut haastavaa suoriutua suomenkielisistä opinnoista.

Vaikka lukiolaisten osalta suomen- ja ruotsinkieliseen koulutukseen suuntautuvat opiskelijavolyymit ovat olleet suhteellisen pieniä ja SLL:n arvion mukaan kansainvälisten lukio-opiskelijoiden määrä tulee syksyllä 2026 käyttöön otettavien täyskatteellisten lukukausimaksujen myötä vähentymään, on lakiesityksessä silti hyvä tunnistaa kielitaidon varmentamiseen liittyvät haasteet. Lukiokoulutuksen järjestäjillä ei ole lakisääteistä velvollisuutta testata hakijan kielitaitoa siitä huolimatta, että lukiolain 21. §:n mukaan "hakijaa ei voida ottaa opiskelijaksi, jos hänellä ei ole riittäviä valmiuksia opetuskielen suulliseen ja kirjalliseen käyttämiseen ja ymmärtämiseen".

Täten SLL esittää huolen kielitaidon varmentamisen käytännön toteutuksesta, sillä lakiesityksen mukaan koulutuksen järjestäjän kielitaidon varmentamiseen liittyviin velvollisuuksiin ei olla

esittämässä muutoksia, mutta lakisääteistä oikeutta tai velvollisuutta kielitaidon testaamiseen ei esitetä myöskään maahanmuuttoviranomaiselle tai muulle vastaavalle taholle. SLL:n näkemyksen mukaan kielitaidon varmentamiseen liittyviä velvollisuuksia ja käytännön prosessia tulisi lakiluonnoksessa vielä selkeyttää.

SLL arvioi, että valtakunnallisten standardien tai ohjeistusten puuttuessa ”riittävän” kielitaidon määritelmä ja mittaristo saattavat eriytyä alueellisesti. SLL muistuttaa, että koulutuksen järjestäjillä on vahva insentiivi pyrkiä mahdollistamaan kansainvälisten opiskelijoiden tulo Suomeen, sillä heidän tulonsa tukee erityisesti pienten, syrjäisten paikkakuntien lukioiden säilymistä.

Toimeentuloedellytystä koskevaa asetuksenantovaltuutussäännöstä ja sen perusteella säädettävää valtioneuvoston asetusta koskeva ehdotus

-

Muuta lausuttavaa esityksestä

-

Suutari Jenni
Suomen Lukiolaisten Liitto